

לקח מהפרשה

" והוא עבר לפניָהם... " (לג' ג')

בעיר חולון התגורר יהודי כשר בשם ר' אלקנה לייסנר ז"ל. הלה הגיע מידי יום לשיעור בדף היומי בכלל 'בית דוד'. ר' אלקנה הצטיין במידת הדייקנות שבו, ומעודו לא איחר לשיעור. דבר נוסף אפיין אותו. למרות שיכל להגיע לשיעור דרך רחובות צדדיים, העדיף לצעוד ברחובותיה הראשיים של העיר, ועם גמרא גדולה בידו.

במהלך השנים נתקלו בו ברחוב אנשים רבים, שהתפלאו למה הוא נושא איתו גמרא גדולה מהבית, הלא בבית המדרש בו הוא לומד ישנן הרבה גמרות בהן הוא יכול ללמוד, ומדוע אם כן נאלץ לטלטל עמו את הספר הגדול מהבית? ואם נאמר שהחליט ללמוד דווקא מהספר שלו, מדוע לקח גמרא כל כך גדולה, ולא משתמש בגמרא בגודל סביר הנוחה יותר לשימוש?

מקורביו שאלו אותו על כך ומתוך תשובתו אפשר ללמוד אלו מחשבות התרוצצו במוחו. 'השיקול שלי – כך אמר – הוא לפרסם כמה שאפשר את לימוד התורה. זו הסיבה שאני משתדל לקחת את הגמרא הגדולה שיש לי בבית כדי לגרום לכך שכולם יראו אותה, ואולי בצורה זו יתעוררו עוד ועוד יהודים לבוא לשיעור הדף היומי..."

מחשבות של יהודי בן לבוראו.

אין שעה נאותה מזו לחזור על פירושו של הגאון ר' מאיר שפירא זצ"ל על מאמר חז"ל במסכת שבת (לד' ע"א) 'שלושה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם השיכה עישורתם ערבתם הדליקו את הנר'.

דבריו של ר' מאיר שפירא אקטואלים במיוחד בתקופתנו. 'עם השיכה' – בדור בו החושך מתגבר על האור בדור שהחטאים והחוטאים מתעצמים חוב עלינו לשית על ליבנו שלשה דברים: 'עישרתם' – להפריש מעשר מזמננו ללימוד תורה. גם יהודי הטרוד כל היום בעסקיו חייב להפריש מעיתותיו ללימוד תורה.

'ערבתם' – חובה עלינו להתערב בין הבריות ולהשפיע עליהם טללי אורות ולא להסתגר בארבע אמותינו לצד התקיפות והשמירה על גחלת הדת עלינו לזכור לחמם גם את פורקי העול באמונת תום ובהתקרבות לאלוקים.

'הדליקו את הנר' – הדליקו את נר התמיד נר התורה כי נר מצווה ותורה אור, נחמם את ליבות האנשים ללימוד התורה, נצית את הזיק האחרון שנותר בנפשם, נלבה אותו ונעצימו. (עלינו לשבח)

פינת החלכה

מהלכות חנוכה - סדר ההדלקה:

- א: מברכים את כל הברכות לפני שמתחילים להדליק.
- ב: מדליקים נר ראשון בשתיקה.
- ג: תוך כדי הדלקת שאר הנרות אומרים את הנוסח של 'הנרות הללו'.
- ד: מנהג הספרדים והתימנים לומר 'מזמור שיר חנוכת הבית' עד סופו.
- ה: ביום הראשון מדליקים את הנר הימני ביותר.
- ו: ביום השני מדליקים את הנר הסמוך לו משמאל, ואח"כ את הנר שהודלק אמש.
- ז: בכל יום מוסיפים נר חדש משמאל לנר שהודלק אמש, ומדליקים לפי הסדר משמאל לימין. כשביום השמיני מתחילים מהנר השמאלי שבחנוכה, ומסיימים בנר הימני.
- ח: לא חייבים להדליק את הנרות אם כבו אחרי ההדלקה, רצוי להדליקם ללא ברכה.
- ט: מי שלא הדליק נרות לילה אחד, מדליק בשאר לילות עם ברכה כמו כולם. (שם)

חכמת חיים: (מהספר שימח'ה)

'אל תנסה לשנות את העולם, אך הזהר לבל ישנה הוא אותך'

"ותמנע היתה פילגש לאליפז בן עשו ותלד לאליפז את עמלק..."
(לוי יב')

ידועה קושיית חז"ל למה הוצרכה התורה לומר לנו זאת? תירץ ר' חיים מוולוז'ין: הנה לכאורה יש בתורה שני כתובים הסותרים זה את זה. בפרשת כי תצא (כ"ג ח') כתוב לא תתעב אדומי כי אחיך הוא. ובאותה פרשה (כ"ה יט') כתוב תמחה את זכר עמלק לא תשכח. והרי עמלק אדומי! ואיך יתיישבו שני הכתובים? לכן כתבה התורה שעמלק הוא בנה של פילגש ולכן נאמר עליו תמחה את זכר עמלק.
(בשם ר' חיים מוולוז'ין)

מהי אינטליגנציה רגשית? / חלק ב'

בשבוע שעבר הבחנו בין אינטליגנציה שכלית ובין אינטליגנציה רגשית, והגדרנו מהי אינטליגנציה רגשית. כשאנו נתקלים בילד (וגם מבוגר...) שמגיב בצורה חריפה וללא פרופורציה למצב, כשהוא נפגע מכל עניין של מה בכך ומכל הערה, כשאנו מרגישים שהוא לא מבטא רגשות, יתכן שמדובר בילד עם אינטליגנציה רגשית נמוכה, וחייבים לאבחן ולטפל בזה. בעיה שלא טופלה תישאר. ילד כזה ימשיך להיות

- איך מטפלים?
 - א: כדאי להיעזר ביועץ חינוכי.
 - ב: צריך להגביר לילד את הביטחון והדימוי העצמי.
 - ג: לתת לו הרבה מאוד חום ואהבה. (לא פינוק.)
 - ד: לבטא בפיו רגשות חיוביים, ולעודד אותו לבטא את רגשותיו כלפינו.
 - ה: להרגיל אותו (ואת כל בני הבית) לדון תמיד לכף זכות זה טוב לכולם ובמיוחד לילדים כאלו.
 - ו: לשמש לו 'דוגמה אישית' להתנהגות למופת ותגובות ענייניות ומאופקות.
- בהצלחה ושבת שלום, שושנה.**

סיפור לשבת

זכות קבלת שבת מתוך COL

"בעבודת השליחות – מספר הרב פרוינדליך מבית חב"ד בפקינג שבסין- זוכים לראות ניסים ונפלאות הנעשים בכוחו של הרבי. דוגמא אחת מיני-רבות שזכיתי להיות שותף בה התרחשה בשבת אירוח. מידי שנה נערכים בעירנו תערוכות בינלאומיות שבהן משתתפים עשירים ושועי-ארץ. מכל קצוות תבל באים להשתתף בה, וכמובן חלק ממשלתפי התערוכה הם יהודים. אנו נערכים מראש לקראת התערוכות, ולכבוד שבת אנו מכינים למשתתפים אולם עם שולחנות עמוסים בכל-טוב, ותכנית שבתית שנפתחת בתפילת "קבלת-שבת". בשבת אחת כזו, הגיע למקום ידיד, איש עסקים ישראלי, כשהוא מלווה ביהודי ישיש שניכר עליו שבעל בעמיו הוא. ראיתי שבתפילה ראשו טמון בכפות ידיו וגופו רוטט מבכי. בסוף התפילה, הצעתי לו בעדינות להצטרף אלינו לסעודה. היהודי נענה וסידרתי לו מקום לידי. במהלך הסעודה התעניינתי בפשרה של ההתרגשות הרבה שאחזה בו.

"היודע אתה מתי הייתה "קבלת שבת" האחרונה בה השתתפתי? שאל בעצב. "זה היה לפני כשישים שנה במחנה ההשמדה "בוכנוואלד". הבנתי שיש לו מה לספר, ובקשתי ממנו לשתף את כל הקהל בסיפור. והוא סיפר: שמי הוא א.ל. בשחר נעורי עברתי את אימי המלחמה האיומה. את רוב משפחתי אבדתי. ידידי הטובים ביותר הובלו כולם לטבח. לאחר שחרור המחנה בסיומה של המלחמה, הגרתי לאוסטרליה שם בניתי את ביתי. ליבי היה מלא בזעם ותרעומת על בורא העולם... שישים שנה חלפתי סמוך לבתי-כנסת, ואליהם לא נכנסתי. לא יכולתי לעשות זאת. במסגרת עסקי, הגעתי כעת לבקר את התערוכות כאן. ידידי הישראלי, הפציר בי להיכנס עמו אל האולם כאן. וזו לי פעם ראשונה מזה שישים שנה שאני משתתף בתפילה בציבור. התרגשותי הציפה את ליבי ופתע הרגשתי איך מסתלקים להם כל משקעי העבר..." תוך-כדי דבריו הרימה אחת המשתתפות בסעודה את ידה ושאלה: "האם הכרת את אבי, שמו כ', אף הוא ניצל מהמחנה בוכנוואלד. הישיש זינק בהפתעה, מה, הוא עדיין בחיים??"

"אנו היינו שני הכוהנים היחידים במחנה ההשמדה. האחרונים ששרדנו במחנה, והיינו ידידים קרובים ביותר. בשעת השחרור פנה כל אחד מאיתנו לכיוון אחר, ונפרדו דרכינו, מאז לא ידעתי מה עלה בגורלו, ואיך ניתן לברר זאת. הבת הנרגשת סיפרה שאביה בחיים והוא גר בניו הייבן, והיא תשמח לחדש את הקשר ביניהם. לאחר השבת חודש הקשר בין שני הידידים הוותיקים, והם ממשיכים לשמרו ו"להשלים" את כל מה שהפסידו במשך כל שנות הניתוק". שמחתי מאוד שבלי כוונה זכיתי לחדש קשר בין שני ידידים מהעבר הרחוק.

לאחרונה הזדמן לי להתארח ב"טיש" של האדמו"ר מסאטמר. במהלך ה"טיש" קרבני האדמו"ר מאד, והראה לי חיבה יתירה. בסופו של ה"טיש" הכריז כי הליובאוויטשער רב יישאר לומר דברי תורה. מצאתי את עצמי מוקף בחסידים רבים הממתינים למוצא פי. פתחתי בדברי תורה ולאחריהן בקשני מארחי ראש הקהל בסאטמר ר' יעקב.כ. שאספר קצת משליחותי בפקינג. החלטתי לספר את סיפורם של שני הכהנים שרידי מחנה בוכנוואלד שנפגשו בזכות תפילת 'קבלת שבת', בבית-חב"ד. תוך-כדי שאני מספר, אני מבחין כי פני ראש הקהל ר' יעקב.כ. מחוורים כסיד. אתה חש בטוב? שאלתי אותו. בסערת נפש ובהתרגשות ניתר ממקומו, נעמד על רגליו, וצעק כשהוא מנופף בידיו: "תאמר להם עוד יעקב חיי!!" כולם הביטו בר' יעקב בציפייה להבנת פשר דבריו. והוא המשיך כשבכיו קוטע את דבריו. "לא שני כוהנים שרדו מבוכנוואלד אלא שלושה. אני הוא הכהן השלישי. שלשתינו אי.ל.כ. ואנכי היינו ידידים טובים. העובדה שנותרנו כוהנים יחידים במחנה, חיברה בינינו מאד והרגשנו כאחים. כמה ימים לפני סיומה של המלחמה הועברתי למחנה אחר. ידידי חשבו כנראה שגורלי היה כגורל השאר... וגם אני לא האמנתי שהם שרדו". שמעתי בתדהמה את המשכו המופלא של סיפורי והתקשיתי להאמין שאני זוכה לחבר נשמה נוספת לסיפור. מיותר לפרט שהדבר הראשון שעשינו במוצאי שבת, היה איתור שני הכוהנים האחרים כדי לקשר אותם עם הכהן השלישי. מיני-אז בכל שבוע מתבצעת שיחת ועידה בין שלשת הידידים הכוהנים, אודים מוצלים מאש מחנה ההשמדה "בוכנוואלד". זוהי דוגמא בודדת להשגחה הפרטית המופלאה אותה אנו זוכים לראות בחיי היום יום בשליחות. שלש נשמות שלושה עולמות שונים. יהודי אוסטרי, יהודי מסורתי מקונטיקט וחסיד סאטמר, וסיפור אחד שמאחדם...